

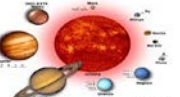

1. Allah Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır

► Var→Ahenk-Düzen-Plan-Sistem-Uyum-Ölçü

► Yok→Düzensizlik-Dengesizlik-Tesadüf

- “Onlar, .. (her vakit) Allah’ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler Rabb’imiz! Sen bunu boşuna yaratmadın derler” (Âl-i İmrân s, 191)
- “Biz her şeyi bir ölçüye göre yarattık.” (Kamer s, 49)
- “Rahman’ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bak bir bozukluk görüyor musun?” (Mülk,3)
- “Güneş ve Ay bir hesaba göre (hareket etmekte)dir. Yıldızlar ve ağaçlar (Allah’a) secde ederler. (Allah’ın koyduğu ölçülere göre hareket ederler.) Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) o koydu. Sakın dengeyi bozmayın.” (Rahmân s, 5-8)
- “Geceyi ve gündüzü, Güneşi ve Ayı yaratan odur. Her biri bir yörüngede hareket etmektedir.” (Enbiyâ s, 33)

2. Kader ve Evrendeki Yasalar

Toplumsal	Fiziksel	Biyolojik
		
Toplumsal olaylar arasında sebep - sonuç ilişkisini gösteren yasalar. Kur’an sünnetullah (Allah’ın evrene koyduğu yasalar) kavramıyla dile getirir. Adalet, insani ilişkiler ...	Madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, maddeler arası ilişkilerle ilgili prensipler. Deney, gözlem neticesinde anlaşılabilir yasalar. Yerçekimi, suyun kaldırması, suyun donması, kaynaması	Canlıların yapısı, beslenmesi, gelişmesi ve üremesiyle ilgili yasalar. Fotosentez, solunum, üreme...

- “Biz suyu gökten (belirlendiğimiz) bir ölçüye göre indiriyor, sonra da onu yeryüzünde tutuyoruz” (Mü’minûn s.18)
- “Onlara bir delil de gecedir ki biz ondan gündüzü sıyırıp çekeriz de birden karanlığa gömülürler. Güneş de (bir delildir onlara), akar gider yörüngesinde.” (Yâsîn i, 37-40)
- “(Ey insanlar!) Biz sizi basit bir sudan yaratmadık mı? İşte o suyu, belli bir süreye kadar sağlam bir yere yerleştirdik, sonra da ona ölçülü bir biçim verdik...” (Mürselât s, 20-23)
- “...Sen Allah’ın yasasında (sünnetullah) hiçbir değişiklik bulamazsın. Sen Allah’ın yasasında asla bir sapma da göremezsin.” (Fâtır s, 43)
- “(Öyle) Bir fitneden sakının ki aranızdan yalnız haksızlık edenlere erişmekle kalmaz (hepinize erişir)...” (Enfâl s, 25)

3. İnsan İradesi ve Kader

İrade: İki seçenektan birini tercih etme gücü, seçme. İnsanın eylemleri→**1) Zorunlu (Küllî) 2) Seçilebilen (cüzi)**

Küllî irade	Cüzi İrade
Allah’ın iradesi. Allah’ın belirlediği kader. İnsan bundan sorumlu değil. İrkımız-anne ve babamız-cinsiyetimiz-fiziksel özellik	İnsanın iradesi. İnsanın seçimleriyle oluşan kaderi. İnsan bunsan sorumludur. İyilik- kötülük yapma, faydalı-zararlı şeyi seçme

- “Ona iki yolu (iyi ve kötüyü) gösterdik.” (Beled s, 10)
- “Kim doğru yolu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur, kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü üstlenmez...” (İsrâ s, 15)

3.1. İnsanın Özgürlüğü ve Sorumluluğu

- Özgürlük→ Zorlama olmadan iradesiyle karar verme
- Sorumluluk→Verdiği kararın sonuçlarını kabul etmesidir.
- İslam, sorumluluğu **akla ve özgür iradeye** bağlamış.
- “Allah, hiç kimseye gücünün üstünde bir şey yüklemeyiz. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararındadır...” (Bakara s, 286)
- “Hiçbir kimse başkasının günahını yüklenmez”(Zümer,7)
- “Dinde zorlama yoktur..” (Bakara s, 256)
- “Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör.” (İnsan suresi, 3)

3.2. İnsanın Çabası: Emek ve Rızık

dinkulturuahlakbilgisi.com

- Çaba=Gayret=Çalışma=Emek
- Rızık=Nimet için→ Çaba
- Tefecilik-kumar haram→ çünkü emek harcama yok
- Emeksiz yemek olmaz. Zahmetsiz Rahmet olmaz.
- Peygamberler çalışmış. Hz. Muhammed→Ticaret yaptı.
- Dilencilik hoş karşılanmamış bunun yanında “Komşusu açken tok yatan bizden değildir.” (Hadis) denilerek de ihtiyaç sahiplerinin gözetilmesi istenmiştir. Zekat-Fitre-Sadaka-Kurban yardımlaşma ibadetleridir.
- “Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur.” (Necm s, 39)
- “Allah, gökleri ve yeri yerli yerince yaratmıştır. Böylece herkes kazancına göre karşılık görür. Onlara haksızlık edilmez.” (Câsiye s, 22)
- “Sizden herhangi birinizin sırtına bir bağ odun yüklenip satması, dilenmesinden hayırlıdır...”(Hadis)
- “Kimse, kendi kazancından daha hayırlı bir rızık yemiştir...” (Hadis)

3.3. Dünya Hayatının Sonu: Ecel ve Ömür

- Ömür →canlının sahip olduğu yaşam süresin
- Ecel→ Yaşamın noktalanması son bulması
- “Allah’ın izni olmadan hiçbir kişi ölmez. (Ölüm) Belirli bir süreye göre yazılmıştır...”(Âl-i İmrân s, 145)
- “Her can, ölümü tadacaktır. Sonunda bize döndürüleceksiniz.” (Ankebût s, 57)

4. Allah’a Güvenmek (Tevekkül)

- Tevekkül→ Allah’a **teslim olmak, güvenmek, dayanmak** ve ona **sığınmak**. Bir işte elinden gelen gayreti göstermek sonra Allah’a güvenmek, sonucu ondan beklemektir
- Tarlayı sürüp, tohumunu ekip, gerisini Allah’a bırakmak. Derse çalışıp sonra Allah’a dua etmek, güvenmek gerekir.
- Çalışırım Allah’ın yardımına ihtiyacım yok demek de Tembellik edip Allah’a güveniyorum demek.de yanlıştır.

5. Ayete’l-Kürsi ve Anlamı

- Bakara, 255. ayet, Allah’ın sıfatlarını ve kudretini anlatır. *Rahman ve Rahîm olan Allah’ın adıyla.* “Allah’tan başka hiçbir ilah yoktur. O daima diridir (hayyır), bütün varlığın idaresini yürüten (kayyum)dir. Onu ne uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur. İzni olmadan huzurunda şefaate edecek olan kimdir? O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. Onun sonsuz kudreti (Kürsi), gökleri ve yeri kaplar. Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez. Gerçekten yüce ve büyük olan yalnızca odur.”
- Allah’ın→ **Hayy→Kayyum→Aliyy→Azim** sıfatları yer alır.

- **Sünnetullah**→ Genel olarak Allah’ın koyduğu yasalardır, Özeldir ise Yasalar arasından→Toplumsal Yasaları kapsar.
- **Kader:** Allah’ın bir ölçü, düzen ve uyum içerisinde **planlaması**
- **Kaza:** Olayların bu plana uygun gerçekleşmesi.
- İnsan programlanmış bir robot değildir, rüzgarın önündeki bir yaprak da değildir. Seçme gücü vardır (**irade**). Bu seçimlerinden sorumludur (**özgür irade**) Allah insanların iyiyi seçmesini ister bu sebeple kitap ve peygamber göndermiştir.
- Aklımızı doğru kullanmamızı ister. **Küllî irade** ile belirlenenlerden hesaba çekilmeyecektir. **Cüzi irade** ile seçimlerinden ödül veya ceza olacaktır. Kötü olmak kaderimize yazılmamıştır. Şeytan bile kötü yaratılmamış kıskançlığı sebebiyle kötülük yapmayı seçmiştir. İnsan iyilik için **çaba** harcamalı elinden geleni yapmalı Allah’a güvenmelidir. (**Tevekkül**)

ZEKAT - SADAKA 2. Ünite

* Zekât: “artma, çoğalma, arınma ve bereket” demektir	NELERDEN	MİKTAR
* Akıllı, ergenliğe girmiş, zengin Müslüma farzdır.	Altın - Gümüş Para Kıradaki ev Hisse senedi	1/40 (%2,5)
* Temel İhtiyaç (aslı): Oturulan ev, bindiği araba vb.	Koyun Keçi	
* Nisap: Temel ihtiyaçların dışında en az 80-85 gr. altın veya ona eş değer mal ya da paraya sahip olmak	Siğir Dana Manda	1/30
*Zekât için malın üzerinden bir yıl geçmesi gerekir	Deve	5 deveye 1 koyun veya 1 keçi
	Toprak ürünü (arpa, buğday, mısır...)	1/10

 KİMLERE VERİLİR	 ZEKÂT VEREMEZ	 ZEKÂT VEREBİLİR
Yoksullara/Fakirlere Düşkünlere Borçlulara Yolda Kalmışlara	Dede ve Ninesine Anne ve Babasına Eşine Çocuklarına Torunlarına	Kardeşine, Kayınvalidesine Amcasına-Halasına Dayısına-Teyzesine ...

*Zekat ve sadakada bunları alan kişileri incitmeden, gururlarını kırmadan bu ibadet yapılmalıdır. Vermek için malın en kötüsü seçilmemelidir.
***Zekatın Faydaları:** Ekonomik dengesizlikleri önleme *Paylaşma duygusunu yaşama *Başkasının halini anlama *Allah rızası için malından harçayabilme

* Sadaka: Allah rızası için yapılan maddi manevi her türlü yardım. Hz. Muhammed:“Tebessüm etmek sadakadır” buyurmuştur. * Sadaka-ı Cariye: Cami, okul, çeşme gibi kullanıldıkça öldükten sonra bile kişiye sürekli sevap kazandıran “kesintisiz sadaka”. * Fitr Sadakası(Fitre): Ramazanda bayramdan önce ailedeki her birey için verilen sadaka. Bu sadaka vaciptir (yerine getirilmesi gerekir)	ZEKÂT → FARKI ← SADAKA	
	Farz	Sünnet
	Maddî	Maddî- Manevî
	Yılda bir kere	Zaman şartı yok
	Zenginlik şartı var	Herkes verebilir

DİN ve HAYAT 3. Ünite

Din; Allah'ın → peygamberler aracılığıyla → akıl sahiplerini kendi hür iradeleriyle → hayırlı şeylere sevk eden ilahî kurallar bütünüdür.

- Din, İlahî kaynaklı olmalıdır.
- Akıl sahibi kişinin hür iradesiyle seçilmelidir.
- İnananları hayra ve iyiliğe sevk etmelidir.

✓ İnsanın dine yönelmesinin fitrî olduğu Kur'an'da şöyle ifade edilmiştir:

“Sen yüzünü **hanif** olarak dine, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmış ise ona çevir. Allah'ın yaratmasında bir değişme yoktur. İşte dosdoğru din budur fakat insanların çoğu bilmezler.”

- Din; inanç, ibadet, ahlak ve sosyal ilişkilerde Allah'ın varlığı ve birliği esası üzerine kuruludur: “(Rabbimiz!) Ancak sana kulluk eder ve yalnız senden yardım dileriz.” (Fatiha, 4)
“De ki; namazım, ibadetlerim, yaşamım ve ölümüm ancak âlemlerin rabbi olan Allah içindir.” (En'am, 162)

- Hz. Âdem'den Hz. Muhammed'e tüm peygamberler İslam peygamberidirler. Çünkü hepsi insanları **tevhide** (Allah'ın tek oluşu) çağırışlardır. «Allah'ın varlığı, birliği, peygamberlik ve ahiret inancı» İslam'ın değişmez ilkeleridir.

Dinin Ana Konuları

İnanç

İbadet

Ahlak

Toplumsal ilişkiler

Dinin Koruma Altına Aldığı 5 Temel Değer

Canın Korunması

“Fakirlik korkusuyla çocuklarınızın canına kıymayın. Biz onların da sizin de rızınızı veririz. Onları öldürmek gerçekten büyük bir günahdır.”

İslam'da Yasak:

- Kürtaj
- Ötenazi
- Cinayet
- İntihar

Aklın Korunması

“Ey inananlar! İçki, kumar, putlar ve fal okları şüphesiz şeytan işi pisliklerdir, bunlardan kaçının ki saadete eresiniz.”

İslam'da Yasak:

- İçki (Alkol)
- Uyuşturucu

Malın Korunması

“İnsan için ancak çalıştığına karşılığı vardır.”

İslam'da Yasak:

- Hırsızlık
- Tefecilik
- Kumar

Neslin Korunması

“Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O'nun delillerindendir...”

İslam'da Yasak:

- Zina (Evlilik Dışı Nikahsız İlişki)

Dinin Korunması

İslam'ın temel kaynakları Kur'an-ı Kerim ve sünnettir. Din anlayışı, Kur'an ve sünnete dayanmalıdır.
 Sonradan ortaya çıkıp din gibi algılanan hurafe, bidat, batıl inançlardan uzak durulmalıdır. Türbeye çaput bağlama gibi...